

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 912/2520

นางสนทิพย์ ศักดิ์ศิริผู้ร้อง นายแก้ว ทับทิมทองผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 34, ป.พ.พ. มาตรา 29

ย่อ / หลักกฎหมาย

ค. อายุ 74 ปี ป่วยเป็นโรคเบาหวาน และเป็นอัมพาตมานานประมาณ 13 เดือน มือเท้าข้างขวาและร่างกายแถบซีกด้านขวาเคลื่อนไหวไม่ได้ เคลื่อนไหวได้เฉพาะแถบซีกด้านซ้าย ลูกขึ้นยืนไม่ได้ นั่งได้คลานไปในระยะใกล้ ๆ ได้ เข้าใจคำถามได้ดีสามารถตอบคำถามได้บ้างแพทย์ รักษาแล้วอาการไม่ดีขึ้น จึงเป็นบุคคลไม่สามารถจะจัดการงานของตนเองได้ เพราะกายพิการสมควรถูกสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถและให้อยู่ในความพิทักษ์ ผู้ร้องเป็นบุตรของพี่ชาย ค. ไม่ใช่ผู้สืบสันดานหรือผู้พิทักษ์ของ ค. ส่วนผู้คัดค้านเป็นผู้พิทักษ์ตามพยานของ ค. มาก่อน ดังนี้ ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิร้องขอต่อศาลให้สั่งว่า ค. เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ และให้อยู่ในความพิทักษ์ของผู้ร้องได้ การที่ผู้ร้องอ้างว่าผู้ร้องมีสิทธิได้รับมรดกของ ค. หาก ค. ถึงแก่กรรม โดยได้รับมรดกแทนที่บิดาผู้ร้องที่ถึงแก่กรรมแล้วและเป็นทายาทเพียงผู้เดียว ของ ค. การร้องขอต่อศาลเป็นการใช้สิทธิโดยสุจริต ขอบด้วยกฎหมายอัน ว่าด้วยความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนได้เสียของ ค. และของผู้ร้อง ตามที่ผู้ร้องฎีกานั้น กรณีดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้ผู้ร้องมีสิทธิร้องขอต่อศาลได้

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องเป็นบุตรของพี่ชายนางคำซึ่งป่วยเป็นอัมพาตไม่สามารถจัดการดูแลทรัพย์สินของตนเองได้ ผู้ร้องเป็นผู้พิทักษ์นางคำตลอดมา จึงขอให้ศาลสั่งให้นางคำเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถและให้อยู่ในความพิทักษ์ของผู้ร้องผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ผู้คัดค้านเป็นผู้พิทักษ์นางคำ ได้รักษาพยาบาลนางคำและนำไปอุปการะเลี้ยงดูที่บ้านผู้คัดค้านตลอดมา ผู้ร้องไม่ใช่ผู้สืบสันดานของนางคำไม่เคยรักษาพยาบาลและอุปการะนางคำ จึงไม่มีอำนาจร้องขอให้ศาลตั้งเป็นผู้พิทักษ์ ขอให้ยกคำร้องและมีคำสั่งว่า นางคำเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ ให้อยู่ในความพิทักษ์ของผู้คัดค้าน ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้นางคำเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ ให้อยู่ในความพิทักษ์ร่วมกันของผู้ร้องและของผู้คัดค้านผู้ร้องและผู้คัดค้านอุทธรณ์ขอให้ศาลมีคำสั่งตั้งตนเป็นผู้พิทักษ์นางคำฝ่ายเดียว ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า ผู้ร้องไม่ได้เป็นผู้พิทักษ์ของนางคำตามความหมายของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 34 และมาตรา 29 และไม่ใช่หลานผู้สืบสันดานตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 29 จึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้อง ทั้งไม่สมควรให้นางคำอยู่ในความพิทักษ์ของผู้ร้อง พิพากษาแก้เป็นว่ามีคำสั่งให้นางคำอยู่ในความพิทักษ์ของผู้คัดค้านฝ่ายเดียวผู้ร้องฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ผู้ร้องเป็นบุตรนายผาดพี่ชายนางคำ นางคำป่วยเป็นโรคเบาหวานและเป็นอัมพาต มือเท้าขวาและร่างกายซีกด้านขวาเคลื่อนไหวไม่ได้ วันที่ศาลไปเผชิญสืบที่บ้านผู้คัดค้าน ปรากฏว่า นางคำนั่งได้สามารถตอบคำถามได้ มีความเข้าใจคำถามดี ลูกขึ้นยืนไม่ได้ เคลื่อนไหวร่างกายเฉพาะแถบด้านซ้ายได้ คลานไปในระยะใกล้ ๆ ได้ นางคำแจ้งต่อศาลว่าป่วยเป็นอัมพาตมานานประมาณ 13 เดือน แพทย์รักษาอาการไม่ดีขึ้น อายุ 74 ปีแล้ว จึงฟังได้ว่านางคำไม่สามารถจะจัดทำกรงานของตนเองได้เพราะกายพิการ

สมควรจะสั่งให้อยู่ในความพิทักษ์ได้ปรากฏว่าผู้ร้องไม่ได้โต้แย้งคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่วินิจฉัยว่า ผู้ร้องไม่เคยเป็นผู้พิทักษ์นางคำตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 34 ประกอบมาตรา 29 และไม่ได้เป็นหลานผู้สืบสันดานของนางคำตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 29 ทั้งไม่ได้โต้แย้งว่า ผู้คัดค้านจะร้องขอให้ศาลมีคำสั่งตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้พิทักษ์นางคำไม่ได้ เพราะไม่ใช่เป็นผู้พิทักษ์ตามพยานของนางคำมาก่อนจึงฟังได้ว่า ผู้ร้องไม่ใช่ผู้สืบสันดานหรือผู้พิทักษ์ของนางคำ ส่วนผู้คัดค้านเป็นผู้พิทักษ์ของนางคำ ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิร้องขอให้ศาลสั่งว่านางคำเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถและให้อยู่ในความพิทักษ์ของผู้ร้องได้ที่ผู้ร้องฎีกาว่า ผู้ร้องมีสิทธิร้องขอต่อศาลได้เพราะถ้าหากนางคำถึงแก่กรรม ผู้ร้องจะมีสิทธิได้รับมรดก โดยได้รับมรดกแทนบิดาผู้ร้องที่ถึงแก่กรรมแล้ว และเป็นทายาทเพียงผู้เดียวของนางคำ เป็นการใช้สิทธิโดยสุจริต

ขอด้วยกฎหมายอันว่าด้วยความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน เพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนได้เสียของนางคำและของผู้ร้องนั้น ศาลฎีกาเห็นว่า คดีดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้ผู้ร้องมีสิทธิร้องขอต่อศาลได้ ผู้คัดค้านแถลงต่อศาลว่า ถ้าหากนางคำเต็มใจจะไปอยู่ในความดูแลของผู้ร้องผู้คัดค้านก็ไม่ขัดข้อง เมื่อศาลไปเดินเผชิญสืบนางคำตามคำขอของผู้ร้อง ฝ่ายผู้ร้องขอให้ศาลถามความสมัครใจของนางคำ ศาลถามนางคำว่าจะยินดีไปอยู่ในความดูแลของผู้ร้องหรือไม่ นางคำเข้าใจคำถามดีตอบศาลพูดซ้ำ ๆ หลายครั้ง และแสดงกิริยายืนยันว่าไม่สมัครใจจะไปอยู่ในความดูแลของผู้ร้องหรือบุคคลอื่นทั้งสิ้น ขออยู่กับผู้คัดค้านคนเดียว และอยู่ที่บ้านผู้คัดค้านปัจจุบันเพราะอยู่สบายดี ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้ผู้คัดค้านเป็นผู้พิทักษ์นางคำแต่ผู้เดียวชอบแล้วพิพากษายืน

องค์คณะ

เพียร ศรีอรุณ · สอน ไชยสุต · มงคล วัลยะเพ็ชร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/912/2520>